

Belasting van het oppervlaktewater door huishoudens, 1990-2014

Indicator | 20 juli 2016

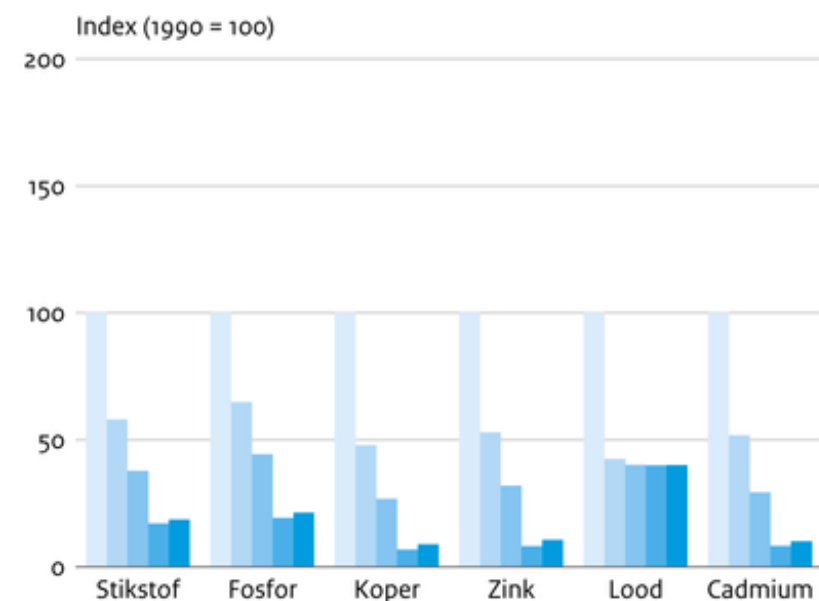
U bekijkt op dit moment een archiefversie van deze indicator. De actuele indicatorversie met recentere gegevens kunt u via deze [link](#) [1] bekijken.

Voor de nutriënten en de zware metalen wordt tussen de 55 en 90 procent van de landelijke emissie veroorzaakt door de huishoudens. Het grootste deel wordt geloosd op het riool, de bijdrage aan de landelijke belasting van het oppervlaktewater is laag, behalve voor lood.

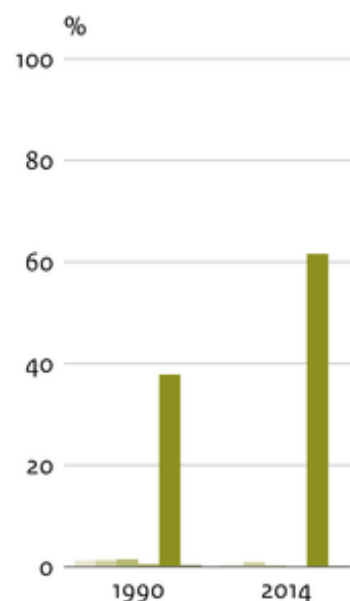
[figuurgroep]

Belasting van oppervlaktewater door consumenten

Trend

Landelijke bijdrage

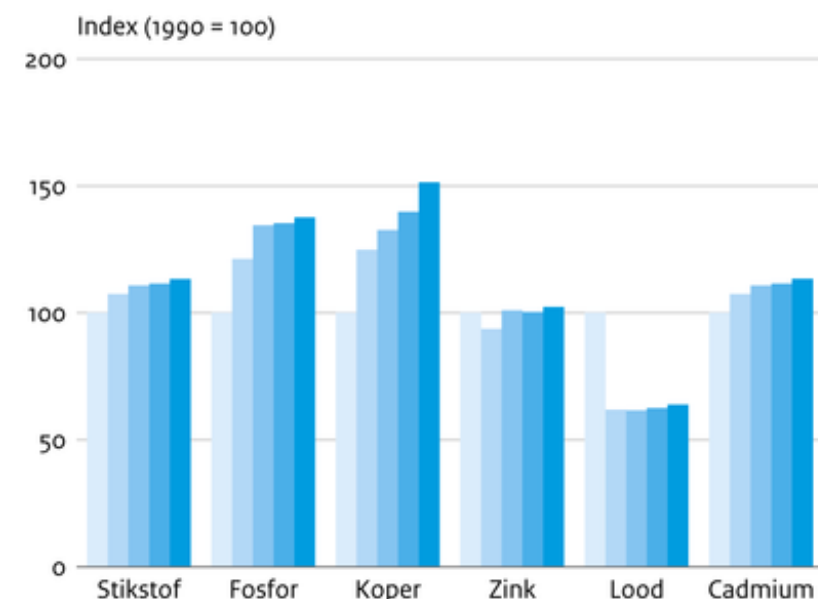
Bron: Emissieregistratie

CBS/jun16
www.clo.nl/nl013917

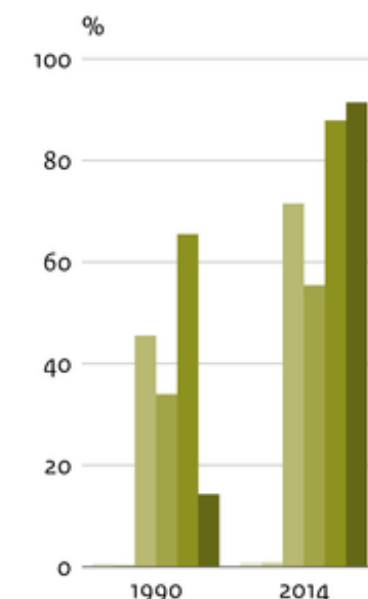
- [Download figuur](#) [2]
- [Download data \(xlsx\)](#) [3]
- [Download data \(ods\)](#) [4]

Emissie naar oppervlaktewater en riool door consumenten

Trend

Landelijke bijdrage

Bron: Emissieregistratie

CBS/jun16
www.clo.nl/nl013917

- [Download figuur](#) [5]
- [Download data \(xlsx\)](#) [6]
- [Download data \(ods\)](#) [7]

[/figuurgroep]

Kleine bijdrage aan landelijke belasting van het oppervlaktewater...

De bijdrage van huishoudens aan de belasting van het oppervlaktewater is zeer gering en wordt voornamelijk veroorzaakt door lozingen vanuit een klein aantal huishoudens dat niet op het riool is aangesloten.

...behalve voor lood

De emissies door het verlies van lood in de hengelsport worden toebedeeld aan de doelgroep huishoudens en niet meer aan de doelgroep landbouw. De bijdrage vanuit huishoudens aan de landelijke belasting van lood is hierdoor ruim 60% en is gestegen ten opzichte van 1990. Ook het gebruik van loden hagel en kogels in de jacht wordt toebedeeld aan consumenten, maar uit nieuwe informatie is gebleken dat na 2000 geen loodhagel meer is gebruikt. Tegenwoordig worden voornamelijk stalen kogeltjes gebruikt.

Grote bijdrage aan emissies

Huishoudens lozen voornamelijk op het rioolstelsel. Daarom is de bijdrage aan de landelijke emissies naar riool en oppervlaktewater voor de hier gepresenteerde stoffen hoog (55-90%, zie figuur 'emissies'). Door de toename in de bevolking blijven de emissies vanuit huishoudens geleidelijk stijgen.

Belasting via rioolstelsel

Het grootste deel van de emissies wordt via het riool afgevoerd naar de rioolwaterzuiveringsinstallaties, waar het water wordt gezuiverd. Uiteindelijk belandt slechts een veel kleiner deel van deze emissies in het oppervlaktewater. Voor de hier gepresenteerde stoffen varieert dit van 10-20% (fosfor, koper, chroom, zink, lood) tot 20-40% (stikstof, cadmium). De verontreiniging die als effluent van de rwzi's en via de overstorten en regenwaterriolen in het water komt, telt mee als belasting van het oppervlaktewater maar wordt beschouwd als een overdracht van het compartiment riolering en waterzuivering naar het milieucompartiment oppervlaktewater.

- [indicator=nl0044]
- [indicator=nl0085]

Achterliggende bronnen

Voor de meeste stoffen is vanuit huishoudens de grootste bron het huishoudelijk afvalwater. Daarnaast spelen de corrosie van zinken daken en dakgoten en de corrosie van loden stroken en slabben van woningen een grote rol. Voor koper geldt dat het afsteken van consumentenvuurwerk in belangrijke mate bijdraagt aan de emissie. Een belangrijke bron voor emissies van zink en fosfor is het gebruik van vaatwasblokjes. Voor lood is de grootste bron het gebruik van lood in de hengelsport.

Referenties

- Emissieregistratie (2016). Jaarcijfers 2014. RIVM, Bilthoven; PBL, Bilthoven; CBS, Den Haag; RWS-WVL, Lelystad; Alterra, Wageningen; Deltares, Utrecht, RVO, Utrecht en TNO, Utrecht. <http://www.emissieregistratie.nl> [8].

Relevante informatie

- [indicator=nI0085]
- Recente cijfers en beschrijvingen van gehanteerde berekeningswijzen (meta-informatie) kunnen in detail bekeken worden op de [website van de Emissieregistratie](#) [8].

Technische toelichting

Naam van het gegeven

Belasting van het oppervlaktewater door consumenten

Omschrijving

Een klein aantal huishoudens is niet op het riool aangesloten en zorgt voor een geringe belasting van het oppervlaktewater. De meeste emissies van consumenten worden geloosd op het rioolstelsel. In de totale emissies naar oppervlaktewater en riool hebben de huishoudens voor de meeste stoffen de grootste bijdrage.

Verantwoordelijk instituut

Centraal Bureau voor de Statistiek, in samenwerking met de Emissieregistratie (Rijksinstituut voor de Volksgezondheid en Milieuhygiëne, Planbureau voor de Leefomgeving, Centraal Bureau voor de Statistiek, Rijkswaterstaat-WVL, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, TNO)

Berekeningswijze

Voor een uitgebreide beschrijving van de berekeningsmethoden wordt verwezen naar de methodebeschrijvingen op de website van de [Emissieregistratie](#) [8]

Basistabel

Alle data opvraagbaar op [Emissieregistratie](#) [8]

Geografisch verdeling

Nederland, provincie, stroomgebied, waterschap, afwateringseenheid

Andere variabelen

Belasting oppervlaktewater, bodememissies, emissies oppervlaktewater, luchtemissies, luchtemissies volgens IPCCIn totaal circa 300 stoffenCirca 1600 emissieoorzaken en circa 1000 (individuele) puntbronnen

Verschijningsfrequentie

In mei definitieve cijfers t-2

Achtergrondliteratuur

Methoden: op de website van [Emissieregistratie](#) [8] achter Overzicht documentenBegrippen: op de

website van [Emissieregistratie](#) [8] achter Begrippenlijst

Opmerking

Voor nadere uitleg over de begrippen emissies en belasting: zie: [indicator=nl0149]

Betrouwbaarheidscoëfficiënt

Complex, zie factsheet 'Huishoudelijk afvalwater' op de website van de Emissieregistratie achter 'Overzicht documenten'.

Referentie van deze webpagina

CBS, PBL, RIVM, WUR (2016). [Belasting van het oppervlaktewater door huishoudens, 1990-2014](#) [9] (indicator 0139, versie 17 , 20 juli 2016). www.clo.nl. Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Den Haag; PBL Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag; RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Bilthoven; en Wageningen University and Research, Wageningen.

Bron-URL:<https://www.clo.nl/indicatoren/nl013917>

Links

[1] <https://www.clo.nl/indicatoren/nl0139> [2]
https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0139_005g_clo_17_nl.png [3]
<https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0139-005g-clo-17-nl.xlsx> [4]
<https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0139-005g-clo-17-nl.ods> [5]
https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0139_006g_clo_17_nl.png [6]
<https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0139-006g-clo-17-nl.xlsx> [7]
<https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0139-006g-clo-17-nl.ods> [8]
<http://www.emissieregistratie.nl/> [9] <https://www.clo.nl/indicatoren/nl013917>